

የጉምሩክ አዋጅን እንደገና ለማሻሻል የወጣ አዋጅ

የጉምሩክ አዋጅ ቁጥር 859/2006 (እንደተሻሻለ) እንደገና ማሻሻል አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፡፡

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግስት አንቀጽ 55 (1) መሰረት የሚከተለው ታውጏል፡፡

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የጉምሩክ አዋጅ (እንደተሻሻለ) እንደገና ለማሻሻል የወጣ አዋጅ ቁጥር ___/2018” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ማሻሻያ

የጉምሩክ አዋጅ ቁጥር 859/2006 (እንደተሻሻለ) እንደሚከተለው እንደገና ተሻሽሏል፡-

1) የአዋጁ አንቀጽ 23 ንዑስ አንቀጽ 1 ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ (1)፣ (2)፣ (3) እና (4) ተተክቷል ሌሎች የአንቀጽ ድንጋጌዎች ከንዑስ አንቀጽ 5 እስከ 11 በመሆን ተሸጋሽገዋል፡፡

1/ ኮሚሽኑ የሚለቀቁ ዕቃዎች በተመዘገበ ዲክላራሲዮን የተሸፈኑ መሆናቸውን ለማረጋገጥ እና ቀጣይ የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓትን ለመፈፀም የእቃዎቹን ሙሉ በሙሉ ወይም በክፍል ወይም በመመሪያ በሚወሰን መጠን ናሙናዎችን በመውሰድ መመርመር ይችላል፡፡

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የሚከናወን የዕቃ ምርመራ እንደ አስፈላጊነቱ በዕቃ መፈተሻ መሳሪያ ወይም በላቦራቶሪ ወይም በአካላዊ ወይም በሌላ አማራጭ ሊከናወን ይችላል፡፡

3/ ኮሚሽኑ በዲክላራሲዮን አቅራቢው የቀረበ የዕቃ ዲክላራሲዮን ላይ የሰፈሩ መረጃዎችን ትክክለኛነት እና የተሟሉ መሆናቸውን ለማረጋገጥ የሰነድ ምርመራ ሊያከናውን ይችላል፡፡

4/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ኮሚሽኑ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው አስቀድሞ የዕቃ እና/ወይም የሰነድ ምርመራ በተከናወነባቸው ዕቃዎች ላይ በድጋሚ ምርመራ ሊያከናውን ይችላል፡፡

2) የአዋጁ አንቀጽ 25 ንዑስ አንቀጽ (4) ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ (4) ተተክቷል፤ እንዲሁም ከንዑስ አንቀጽ 4 ቀጥሎ አዲስ ንዑስ አንቀጽ (5) ተጨምሯል፡፡

4/ በአንድ ዲክላራሲዮን ተመዝግበው ወደ አገር የገቡ ዕቃዎች ለነጻ ዝውውር መለቀቅ ያለባቸው በአንድ ላይ ነው፡፡

5/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 ድንጋጌ ቢኖርም ዲክላራሲዮን አቅራቢው ወደ አገር ለገቡ ዕቃዎች ሊከፈል የሚገባውን ቀረጥና ታክስ በአንድ ጊዜ መክፈል እንደማይችል ገልጾ ዕቃዎች በክፍልፋይ እንዲለቀቁ ጥያቄ ያቀረበ እንደሆነ ኮሚሽኑ በክፍልፋይ ለሚለቀቀው ዕቃ መጠን ሊከፈል የሚገባው ቀረጥና ታክስ መክፈሉ ሲረጋገጥ ዕቃዎች በክፍልፋይ እንዲለቀቁ ሊፈቅድ ይችላል።

3) የአዋጁ አንቀጽ 51 ንዑስ አንቀጽ (1)፣ (2)፣ (6)፣ (7) እና (8) ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ (1)፣ (2)፣ (6) (7) እና (8) ተተክቷል።

1/ መዘግየቱ የተፈጠረው በጉምሩክ ቁጥጥር፤ በአስተዳደራዊ እርምጃ ወይም ከአቅም በላይ በሆነ ሁኔታ በመሆኑ ምክንያት ጊዜው ካልተረዘመ በስተቀር ማናቸውም በባህር ወይም በየብስ ተጓጉዞ ወደ አገር የገባ ዕቃ ጊዜያዊ የጉምሩክ ዕቃ ማከማቻ ከገባበት ቀን ጀምሮ በአርባ አምስት ቀናት ውስጥ አስፈላጊው የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት ተከናውኖበት ከማከማቻው መውጣት አለበት።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 በተገለጹት ተመሳሳይ ልዩ ሁኔታዎች ምክንያት ጊዜው ካልተረዘመ በስተቀር ማናቸውም በአየር ተጓጉዞ ወደ አገር የገባ ዕቃ ወደ ጊዜያዊ የጉምሩክ ዕቃ ማከማቻ ከገባበት ቀን ጀምሮ በሰላሳ ቀናት ውስጥ አስፈላጊውን የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት ተከናውኖበት ከማከማቻው መውጣት አለበት።

6/ በወጪ ንግድ ቀረጥ ማበረታቻ ሥርዓት ወደ ሀገር ውስጥ የገባ ጥሬ ዕቃ ለተጠቃሚው ከደረሰበት ጊዜ ጀምሮ በአንድ አመት ጊዜ ውስጥ ምርት ተመርቶበት ምርቱ ለውጭ ገበያ መቅረብ አለበት። ሆኖም ኮሚሽኑ በጥሬ ዕቃው ምርት ተመርቶበት ምርቱ ለውጭ ገበያ እንዲቀርብ ማድረግ ያልተቻለው በበቂ ምክንያት መሆኑን ሲያምንበት ይህንን የጊዜ ገደብ ለተጨማሪ አንድ ዓመት ወይም እንደ ሁኔታው ከዚያ በላይ ለሆነ ጊዜ ሊያራዝም ይችላል።

7/ ወደ ጊዜያዊ የጉምሩክ ዕቃ ማከማቻ ወይም ቦንድድ መጋዘን የገባ ዕቃ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1)፣ (2) ፣ (3) እና (4) በተመለከተው ጊዜ ውስጥ ካልወጣ ወደ መንግሥት የጉምሩክ መጋዘን እንዲዛወር ይደረጋል።

8/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (7) መሰረት ወደ መንግስት የጉምሩክ መጋዘን የገቡ ዕቃዎች ከመወገዳቸው በፊት የዕቃው ባለቤት ሊከፈል የሚገባውን ቀረጥና ታክስ እንዲሁም ሌሎች ወጪዎችን በመክፈል ዕቃዎችን የመረከብ መብት ይኖረዋል።

4) የአዋጁ አንቀጽ 62 ንዑስ አንቀጽ (2) ፊደል ተራ /ሀ/ እና /ለ/ በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ (2) ፊደል ተራ /ሀ/ እና /ለ/ ተተክቷል።

2/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1(ሀ) ድንጋጌ ቢኖርም ኮሚሽኑ፤

(ሀ) አግባብ ባለው ሕግ መሠረት ቅርስ ሊባሉ የሚችሉ ዕቃዎችን ወይም የገንዘብ ሚኒስቴር በመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ጥቅም ላይ ሊውሉ ይገባል የሚላቸውን ዕቃዎች ለመንግስት ተቋማት ያስተላልፋል፤

(ለ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ፤ በኮንትሮባንድ ኮሚሽኑ እቃዎች ሽያጭ የሚገኘው ገቢ የገንዘብ ሚኒስቴር በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ለአቅም ግንባታ ተግባር ይውላል።

5) የአዋጁ አንቀጽ 89 ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ አንቀጽ 89 ተተክቷል፦

“89. መርሆዎች

- 1/ በሕግ መሰረት ወደአገር በሚገቡ እና ወደውጭ አገር በሚላኩ እቃዎች ላይ ለሚከፈለው የጉምሩክ ቀረጥ፤ ሌሎች በገቢ እና ወጪ እቃዎች ላይ የሚጣሉ ክፍያዎች እና ታሪፍ ነክ ላልሆኑ እርምጃዎች መሰረት የሚሆነው የጉምሩክ ዋጋ ስሌት የሚወሰነው በዚህ የአዋጁ ክፍል በተመለከቱት የዋጋ ስሌት ዘዴዎች መሰረት ይሆናል።
- 2/ ወደ አገር የሚገባ ማናቸውም ዕቃ የጉምሩክ ዋጋ የሚወሰነው እንደ ቅደም ተከተላቸው በዚህ አዋጅ ከአንቀጽ 90-95 በተመለከቱት ድንጋጌዎች መሰረት ነው።
- 3/ ወደ ውጭ አገር ለሚላክ ዕቃ የጉምሩክ ዋጋ ተደርጎ የሚወሰደው ዕቃው የተሸጠበትና ከኢትዮጵያ መውጫ እስከሆነው የጉምሩክ በር ድረስ ለማንኛንም የሚያስፈልገው ወጪ ድምር ይሆናል።

6) የአዋጁ አንቀጽ 89 ንዑስ አንቀጽ 4 እና 5 ተሰርዞ በሚከተሉት አዲስ ንዑስ አንቀጽ (4) እና (5) ተተክተዋል፦

“4/ ሚኒስቴሩ በዚህ አዋጅ የተደነገጉትን የዋጋ ዘዴዎች ስራ ላይ ለማዋል የሚያስችል መመሪያ ሊያወጣ ይችላል። ይህ መመሪያ በዚህ አዋጅ ከአንቀጽ 90-95 ከተመለከቱት ውጪ ሌሎች የዋጋ አተማመን ዘዴዎች ስራ ላይ እንዲውሉ ለመፍቀድ ወይም ለማዘዝ አይችልም።

5/ ኮሚሽኑ ለስጋት ስራ አመራር እና ዋጋን ለማረጋገጥ የሚያገለግል የዋጋ መረጃ ቋት ሊያደራጅ ይችላል። ይህ የመረጃ ቋት እንደ ቁርጥ ዋጋ ወይም መነሻ ዋጋ ወይም በዚህ አዋጅ የተደነገጉትን የዋጋ ዘዴዎች የሚተካ ሆኖ ሊያገለግል አይችልም። ከዚህ የመረጃ ቋት የሚገኘው መረጃ በዲክላራሲዮን አቅራቢው የቀረበው የግብይት ዋጋ ምክንያታዊ መሆን አለመሆኑን ለመገምገም እና ተጨማሪ ማጣራት ማድረግ የሚያስፈልግ መሆኑን ለመወሰን ብቻ ጥቅም ላይ ሊውል ይችላል።

7) የአንቀጽ 90 (1) መግቢያ እና የዚሁ አንቀጽ ፊደል ተራ (መ) ተሰርዞ በሚከተለው ተተክተዋል።

“1) ወደ አገር ውስጥ ለሚገባ ዕቃ የግብይት ዋጋ ተደርጎ የሚወሰደው ወደ ኢትዮጵያ እንዲላክ ለተሸጠው ዕቃ በትክክል የተከፈለው ወይም የሚከፈለው ዋጋ ሲሆን፤ አስፈላጊ በሚሆንበት ጊዜ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 96 የተመለከቱት ተጨማሪ ክፍያዎች የታከለበት ይሆናል። ሆኖም፦

(መ) ገዢውና ሻጩ ግንኙነት ያላቸው ከሆነ እና ኮሚሽኑ በሁለቱ መካከል ያለው ግንኙነት በዋጋው ላይ ተጽዕኖ አሳድሯል ብሎ ለማመን በቂ ምክንያት ካለው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 99 የተመለከተውን ሥርዓት በመከተል አስመልክሎ ባቀረበው የግብይት ዋጋ ላይ ጥያቄ ሊያቀርብ ይችላል። አስመልክሎ ግንኙነቱ በዋጋው ላይ ተጽዕኖ ያለማሳደሩን ማረጋገጥ ካልቻለ ኮሚሽኑ የቀረበውን የግብይት ዋጋ ውድቅ ሊያደርግ ይችላል።

8) ከአንቀጽ 98 ንዑስ አንቀጽ 3 ቀጥሎ የሚከተሉት አዲስ ንዑስ አንቀጽ (4)፣ 5) እና (6) ተጨምረዋል፤

“(4) ሶፍትዌር የተጫነባቸው ወደ አገር የሚገቡ የመረጃ ማከማቻዎች የጉምሩክ ዋጋ የሚወሰነው በመረጃ ማከማቻ ዋጋ ወይም ወጪ ላይ ብቻ በመመስረት ይሆናል።

(5) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 ተግባራዊ ሲሆን፣ የመረጃ ሶፍትዌር ላይ ሶፍትዌር ዋጋ ወይም ወጪ ከጉምሩክ ዋጋ ላይ መቀነስ አለበት። ይህ የዋጋ ቅናሽ ተፈጻሚ የሚሆነው፣ አስመልክሎ (declarant) የሶፍትዌሩን ዋጋ የመረጃ ሶፍትዌሩን ዋጋ በግልጽ ለይቶ የሚያሳይ መረጃ ሲያቀርብ ብቻ።

(6) ለዚህ አንቀጽ ንቀጽለ

(ሀ) "የመረጃ ለዚህ a" ማለት ሶፍትዌርን ለማከማቸት እና ለማስተላለፍ ተብሎ የተሰራ እንደ ማግኔቲክ ዲስክ፣ አፕቲካል ዲስክ ወይም ቴፕ ያሉ የሚጨበጡ ቁሶች ማለት ነው። ይህ ትርጓሜ የተቀናጁ ሰርኪዩቶችን ሴሚኮንዳክተሮችን እና መሰል መሣሪያዎችን፣ እንዲሁም እነዚህ ሰርኪዩቶች ወይም መሣሪያዎች የተገጠሙባቸውን ማናቸውንም ሌሎች ቁሶች አያካትትም።

(ለ) "መረጃ ወይም መተግበሪያ ሶፍትዌር" ማለት ለመረጃ ማቀነባበሪያ መሣሪያዎች አገልግሎት እንዲውሉ ተብለው የተቀረጹ ፕሮግራሞች ወይም ትዕዛዞች ማለት ነው። ይህ ትርጓሜ የድምፅ ቅጂዎችን፣ ሲኒማቶግራፊክ ፊልሞችን እና የቪዲዮ ቅጂዎችን አያካትትም።

9) የአዋጁ አንቀጽ 99 ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ አንቀጽ 99 ተተክቷል፤

99. ተጨማሪ መረጃና ማስረጃ ስለማቅረብ

1/ ኮሚሽኑ የቀረበው የግብይት ዋጋ የተከፈለውን ወይም ሊከፈል የሚገባውን ትክክለኛ ዋጋ የማያንጸባርቅ መሆኑን ወይም በዚህ አዋጅ አንቀጽ 90 ንዑስ አንቀጽ 2 መሰረት በገዢው እና በሻጩ ያለው ግንኙነት በግብይቱ ዋጋ ላይ ተጽእኖ ያሳደረ መሆኑን ለማመን በቂ ምክንያት ካለው ዲክላራሲያን አቅራቢው የግብይቱ ዋጋ ትክክለኛ መሆኑን የሚያሳይ ተጨማሪ መረጃ ወይም ማስረጃ እንዲያቀርብ ሊጠይቀው ይችላል።

2/ ኮሚሽኑ የዲክላራሲዮን አቅራቢውን ተጨማሪ መረጃ ወይም ማስረጃ ከተቀበለ በኋላም ስለግብይቱ ዋጋ በበቂ ምክንያት ላይ የተመሰረተ ጥርጣሬ ካለው ወይም ዲክላራሲዮን አቅራቢው ምላሽ ካልሰጠ የዕቃው የጉምሩክ ዋጋ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 91-95 ባሉት ድንጋጌዎች መሰረት ይወሰናል።

3/ ዲክላራሲዮን አቅራቢው በሚያቀርበው ጥያቄ መሰረት ኮሚሽኑ የግብይት ዋጋው ውድቅ የተደረገበትን ምክንያት ጨምሮ ለጉምሩክ ዋጋ ውሳኔው መሰረት የሆነውን ምክንያት ለዲክላራሲዮን አቅራቢው በጽሁፍ መግለጽ አለበት። በጉዳዩ ላይ የመጨረሻ ውሳኔ ከመሰጠቱ በፊት ዲክላራሲዮን አቅራቢው ለተሰጠው ምክንያት ምላሽ እንዲሰጥ እድል ሊሰጠው ይገባል።

10) የአዋጁ አንቀጽ 101 ተሰርዞ፣ በሚከተለው አዲስ አንቀጽ 101 ተተክቷል፤

“101 የገንዘብ ምንዛሪ

ወደ አገር ውስጥ የሚገቡም ሆነ ከአገር የሚወጡ ዕቃዎች የጉምሩክ ዋጋ የሚሰላው ስለዕቃዎቹ የቀረበው የዕቃ ዲክላራሲዮን ለኮሚሽኑ ቀርቦ ተቀባይነት ባገኘበት ቀን በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የተገለጸውን ጠቋሚ የገንዘብ ምንዛሪ ልክ በመጠቀም ይሆናል።”

11) የአዋጁ አንቀጽ 107 ተሰርዞ፣ በሚከተለው አዲስ አንቀጽ 107 ተተክቷል፤

107 የዕቃዎች የሥራት አገር መግለጫ

1/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ወደአገር በሚገቡ እያንዳንዱ ዕቃዎች እና/ወይም የእነዚህ ዕቃዎች ማሽኒያ የተሠሩበትን አገር የሚያስረዳ መግለጫ በቀላሉ ሊፋቅ፣ ሊነሳና ሊለወጥ በማይችል አኳኋን በእንግሊዝኛ ቋንቋ የተፃፈባቸው ሊሆን ይገባል።

2/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ድንጋጌ ለንግድ የማይውሉ የግል መገልገያ ዕቃዎች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም።

3/ ሚኒስቴሩ የሥራት አገር መግለጫ የማይመለከታቸው ዕቃዎችን እና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተዘረዘረውን ሳያሟሉ ወደ አገር የሚገቡ ዕቃዎች የሚስተናገዱበት ሁኔታን ጨምሮ የዕቃዎች ሥራት አገርን የሚመለከት ዝርዝር መመሪያ ያወጣል።

12) የአዋጁ አንቀጽ 108 ተሰርዞ፣ በሚከተለው አዲስ አንቀጽ 108 ተተክቷል፤

“108 በንግድ ስምምነት የታሪፍ ቅናሽ የሚደረግላቸው ዕቃዎች የሥራት አገር ድንጋጌዎች

1/ የታሪፍ ቅናሽ የሚደረግላቸው ዕቃዎች የሥራት አገር ድንጋጌዎች የሚመሩት ኢትዮጵያ አባል በሆነችባቸው ዓለም አቀፍ፣ አህጉራዊ፣ ቀጣናዊ ወይም በሁለትዮሽ

የንግድ ስምምነቶች ውስጥ በተመለከቱ የስራት አገር አወሳሰን ድንጋጌዎች መሰረት ብቻ ይሆናል።

2/ የታሪፍ ቅናሽ ተፈጻሚ የሚሆነው አግባብ ባለው የታሪፍ ቅናሽ ስምምነት የተመለከተውን የሚያሟላ እና በስምምነቱ የተመለከተውን የስራት አገርን የሚያሳይ ማስረጃ ሲቀርብ ይሆናል።

3/ ኮሚሽኑ ኢትዮጵያ በምታደርጋቸው የታሪፍ ቅናሽ የንግድ ስምምነቶች እና በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች መሠረት የሥራት አገር ማስረጃዎችን የማስተዳደር፣ የማስፈጸም፣ የሥራት አገር ማረጋገጫ የመስጠት እንዲሁም ትክክለኛነትን የማረጋገጥ ኃላፊነት ተሰጥቶታል።

13) የአዋጁ አንቀጽ 118 ንዑስ አንቀጽ 1 ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ 1 ተተክቷል፤

1) በዚህ አዋጅ መሠረት የሚጠየቅ ዋስትና የጥሬ ገንዘብ ተቀማጭ፣ የባንክ የዋስትና ሰነድ፣ የኢንሹራንስ ሰነድ ወይም በመንግሥት በጀት የሚተዳደሩ መሥሪያ ቤቶችን፣ የመንግስት የልማት ድርጅቶችን እና ልዩ መብት የተፈቀደላቸው የኢኮኖሚ አንቀሳቃሾችን የሚመለከት ሲሆን በጽሑፍ የተደረገ የግዴታ ስምምነት ሲሆን ይችላል።

14) የአዋጁ አንቀጽ 123 ንዑስ አንቀጽ 2 ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ 2 ተተክቷል፤

“2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት በብልጫ የተከፈለ ቀረጥና ታክስ ተመላሽ ጥያቄ ሊታይ የሚችለው ዕቃው የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት ተከናውኖበት ዲክላራሲዮን ከተጠናቀቀበት ቀን ወይም ዕቃው ወደ አገር የማይገባ መሆኑ ተረጋግጦ ዲክላራሲዮኑ ከጉምሩክ መረጃ ሥርዓት ከተሰረዘበት ቀን ጀምሮ በሚቆጠር በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ከቀረበ ብቻ ነው።”

15) የአዋጁ አንቀጽ 133 ንዑስ አንቀጽ 3 ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ 3 ተተክቷል፤

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) በተገለጸው መሠረት ለኮሚሽኑ ወይም ለህግ አስከባሪው አካል በተሰጠ መረጃ መሠረት የተገኙትን ዕቃዎች በቁጥጥር ስር እንዲውሉ ለማድረግ ከተቻለ መረጃና ድጋፍ ለሰጡ ሰዎች የገንዘብ ሚኒስቴር በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ወሮታ ይከፈላል።

16) የአዋጁ አንቀጽ 147 ንዑስ አንቀጽ (3) ፊደል ተራ /ሀ/ እና /ለ/ ተሰርዘው በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ (3) ፊደል ተራ /ሀ/ እና /ለ/ ተተክቷል። አዲስ ፊደል /ሐ/ ተጨምሯል።

(ሀ) ዕቃዎቹን ለመደበቅ እንዲያስችል ሆኖ የተሠራ፣ የተለወጠ ወይም መደበቂያ አካል የተገጠመለት ከሆነ፤

(ለ) ማንኛውም የጫነው ዕቃ የገንዘብ ሚኒስቴር በሚያወጣው መመሪያ በሚወሰነው መጠን የኮንትሮባንድ ዕቃ የሆነ እንደሆነ የዕቃው ግምታዊ ዋጋ ከግምት ውስጥ ሳይገባ ማንኛውም ተወርሶ ለመንግስት ገቢ ይደረጋል።

(ሐ) ማንኛውም ከመወረሱ በፊት የማንኛውም ባለቤት ይህንኑ እንዲያውቀው ሊደረግ እና ማንኛውም ጥቅም ላይ ስለዋለበት ሁኔታ ማስረጃ እንዲያቀርብ እድል ሊሰጠው ይገባል።

17) ከአንቀጽ 133 ንኡስ አንቀጽ 3 ቀጥሎ የሚከተለው አዲስ ንኡስ አንቀጽ 4 ተጨምሯል፦

“4. በባህሪው ሚስጥራዊ የሆነ ወይም ለጉምሩክ ዋጋ አወሳሰን ዓላማ በሚስጥር የተሰጠ ማንኛውም መረጃ እንደ ጥብቅ ሚስጥር መያዝ አለበት። መረጃውን የሰጠው ግለሰብ ወይም የመንግስት አካል ልዩ ፈቃድ ካልሰጠ በስተቀር፣ ይህ ሚስጥራዊ መረጃ መገለጽ የለበትም፤ ሆኖም መረጃው በፍርድ ቤት የክርክር ሂደት ውስጥ እንዲገለጽ ሲፈለግ ይህ ገደብ ተፈጻሚነት የለውም።”

18) የአዋጁ አንቀጽ 155 ንዑስ አንቀጽ 2 ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ 2 ተተክቷል፤

2/ ይግባኝ የተባለበት ጉዳይ የቀረጥና ታክስ ክፍያን የሚመለከት ሲሆን የፌዴራል ታክስ ይግባኝ ኮሚሽን 50% (ሃምሳ በመቶ) ክርክር ያስነሳው የቀረጥና ታክስ ክፍያ መፈጸሙን ሳያረጋግጥ ይግባኙን አይቀበልም።

19) የአዋጁ አንቀጽ 157(3) ተሰርዟል፤ የአንቀጽ 157 ቀሪ ድንጋጌዎች ተሸጋሽገዋል።

20) የአዋጁ አንቀጽ 160 ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ አንቀጽ 160 ተተክቷል።

"160. ስለ አንጓዥ ግዴታዎች እና ኮንትሮባንድ በማንኛውም ድርጊት ስለ መተላለፍ

1/ ማንኛውም አንጓዥ፤

(ሀ) በተወሰነው የጊዜ ገደብ ውስጥ የመንገደኞች ወይም የጭነት መግለጫ ካላቀረበ፤

(ለ) ከተፈቀደለት ሰው በስተቀር ሌላ ሰው ወደ ማንኛውም እንዲገባ ካደረገ፤ ወይም

(ሐ) ማንኛውም ከጉምሩክ ወደብ እንዲወጣ ከተወሰነ በኋላ ምክንያቱን ለጉምሩክ ሹም ሳያስረዳና ፈቃድ ሳያገኝ እንዲቆይ ካደረገ፤ የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ከሚወሰነው መጠን በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል።

2/ ማንኛውም አንጓዥ የጉምሩክ ወደብ በደረሰ ማንኛውም ላይ የጉምሩክ ሹም በሌለበት ዕቃ የጫነ፤ ያራገፈ ወይም ለመጫን ወይም ለማራገፍ መከራ ያደረገ እንደሆነ የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ከሚወሰነው መጠን በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል።

- 3/ የኮንትሮባንድ እቃ ጭኖ የተገኘው ማንኛውም ባለቤት በኮንትሮባንድ ወንጀል ተሳታፊ ሆኖ ከተገኘ የሚኖርበት የወንጀል ተጠያቂነት እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ወንጀሉ እንዳይፈጸም ለማድረግ ተገቢውን የጥንቃቄ እርምጃ ካልወሰደ የኮንትሮባንዱ እቃ መወረስ እንደተጠበቀ ሆኖ የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ከሚወሰነው መጠን በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል።
- 4/ የማንኛውም ባለቤት ሰነዶችን የማጣራት፤ የፍተሻ፤ እና የማሸግ እርምጃዎችን ጨምሮ በጉምሩክ ደንብ የተመለከቱ የጥንቃቄ እርምጃዎችን በመውሰድ ረገድ የተከተለውን አሰራር ከግምት ውስጥ በማስገባት የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 ድንጋጌ የሰራውን ልዩ ባህሪ መሰረት በማድረግ ለህዝብ ማመላለሻ ተሽከርካሪም ተፈጻሚ ይሆናል።
- 5/ የጭነት ማሸረጃን ወይም ኮንቴነርን በመክፈት የኮንትሮባንድ ዕቃን ቀላቅሎ ጭኖ የተገኘ ማንኛውም ባለቤት ዕቃው የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ከሚወሰነው መጠን በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል።
- 6/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) የተመለከተው ማንኛውም እንስሳ ከሆነ ባለቤቱ የተጫነውን የኮንትሮባንድ ዕቃ አንድ መቶ ፐርሰንት ወይም የእንስሳው ወቅታዊ ዋጋ የገንዘብ መቀጫ ከሁለቱ አነስተኛውን የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል።
- 7/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) እና (4) የተመለከተው ቢኖርም በማንኛውም ሁኔታ በማንኛውም ባለቤት ላይ የሚጣለው መቀጫ ከማንኛውም ወቅታዊ የገበያ ዋጋ መብለጥ የለበትም።

21) የአዋጁ አንቀጽ 161 ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ አንቀጽ 161 ተተክቷል።

- 1/ ማንኛውም የጉምሩክ መጋዘን ባለፍቃድ በዚህ አዋጅ የተመለከቱትን ግዴታዎች ያላከበረ እንደሆነ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 176(3) መሰረት በሚወጣ መመሪያ ላይ ተመስርቶ ሊወሰድ የሚችል ተጨማሪ አስተዳደራዊ እርምጃ እንደተጠበቀ ሆኖ የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ከሚወሰነው መጠን በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል።
- 2/ ወደ ጉምሩክ ቦንድድ መጋዘን መግባት ያለበት ዕቃ ወደ ጊዜያዊ ዕቃ ማከማቻ መጋዘን ገብቶ የተገኘ በሚሆንበት ጊዜ በአምስት የሰራ ቀናት ውስጥ ወደ ተፈቀደ የጉምሩክ መጋዘን ያልተላለፈ ዕቃ አስመጪ የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ከሚወሰነው መጠን በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ከፍሎ ዕቃውን ወደ ቦንድድ መጋዘን እንዲያስተላልፍ ወይም ዕቃው በጊዜያዊ የዕቃ ማከማቻ መጋዘን ውስጥ እያለ የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት እንዲፈጸምበት ያደርጋል።
- 3/ ወደ አገር ውስጥ በጊዜያዊነት የገባ ዕቃ በአዋጁ በተመለከተው ጊዜ ውስጥ ተመልሶ ከአገር ያልወጣ እንደሆነ አስመጪው በእርጅና ቅናሹ ላይ የሚከፍለው ቀረጥና ታክስ እንዲሁም ሌሎች ወጪዎችን መክፈሉ እንደተጠበቀ ሆኖ የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ከሚወሰነው መጠን በማይበልጥ

የገንዘብ መቀጫ ከፍሎ የተያዘው ዋስትና ተመላሽ ተደርጎለት በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ዕቃው ተመልሶ ከአገር እንዲወጣ ያደርጋል።

3. አዋጁ የሚጸናበት ቀን

ይህ አዋጅ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል።

አዲስ አበባ _____ ቀን 2018 ዓ.ም

ታዩ አፅቀ ስላሴ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፕሬዝዳንት